

prezesa polskich biblistów, ks. R. Rubinkiewicza i członka Papieskiej Komisji Biblijnej, ks. L. Stachowiaka.

Tematem Colloquium była „Wewnątrzbiblijna interpretacja słowa Bożego na przykładzie Ps 2; 8; 110 i ich wykładni w Hbr.”

Jako wprowadzenie do obrad, A. Fuchs (Linz), członek Papieskiej Komisji Biblijnej, przedstawił nowy dokument Komisji o interpretacji Pisma św. w Kościele.

O Ps 2 w kontekście ST mówił G. Hentschel (Erfurt), a interpretacją tego psalmu w Hbr zajął się N. Hohnjec (Zagrzeb). G. Stemberger, z Instytutu Judaistycznego w Wiedniu, omówił reliksturę Psalmów w pismach rabinistycznych.

Ps 8 w kontekście ST stał się przedmiotem omówienia C. Vanoniego, a ks. M. Czajkowski przedstawił interpretację tego psalmu w Hbr.

P. Chalupa (Ołomuniec) zajął się omówieniem Ps 110, a jego wykładnia w Hbr była przedmiotem wystąpienia C.-P. Märza.

Wirkungsgeschichte Psalmów 2; 8 i 110 we wczesnym judaizmie przedstawił ks. R. Rubinkiewicz.

Na zakończenie Colloquium wykład gościnny, który był wykładem otwartym, w auli Uniwersytetu Wiedeńskiego, nt. „Mesjasz i zbawienie — nowotestamentalna recepcja starotestamentalnych oczekiwań” wygłosił G. Sauer, z Wydziału Teologii Ewangelickiej. Było to wydarzeniem ekumenicznym w Wiedniu, ponieważ po raz pierwszy — jak to podkreślił J. Kremer — egzegeta ewangelicki miał wykład w Wydziale Teologii Katolickiej w Wiedniu. Stąd też na ten wykład przybył kard. F. König, który mimo swoich 89 lat trzyma się doskonale, oraz biskup pomocniczy, Krätzl.

Wydawnictwo ÖKB, któremu przewodniczy niezmordowany N. Höslinger, przygotowało katalog nowości biblijnych, z których mogli skorzystać — jak to dotąd bywało — goście zaproszeni na Colloquium.

RBL skrzętnie odnotowywał wszystkie wiedeńskie Colloquia biblica, o czym Państwu przypomina

Kraków

KS. JERZY CHMIEL

Michał Galas

THE 5th CONGRESS OF EUROPEAN ASSOCIATION FOR JEWISH STUDIES.

W dniach 14—18 sierpnia 1994 roku odbywał się w Kopenhadze (Dania) the 5th Congress of European Association for Jewish Studies, którego tematem przewodnim były: Jewish Studies in a New Europe. Po raz pierwszy na kongres EAJS zaproszono badaczy z krajów Europy Środkowej i Wschodniej: Rosji, Węgier, Białorusi, Estonii, Łotwy, Litwy i Polski. Obrady toczyły się w następujących sekcjach: literatura; sztuka; historia; nauki społeczne; filozofia i mistycyzm; Biblia i egzegeza; rabinizm; językoznawstwo; biblioteki — archiwa — muzea; sztuki sceniczne.

W sekcji Biblia i egzegeza wygłoszono następujące referaty: Kronholm Tryggve (Uppsala), The Commandment concerning Amalek; Davies Philip R. (Sheffield), What is a „Hidden God”?; Illman Karl-Johan (Abo), The Radicalism of Job;

Halpern-Amaru Betsy, *Women in Jubilees — Sarah the Matriarch; Bar Shaul (Memphis), Dreams of the Prophetic Narrative; Polliack Meira (Cambridge), Arabic Bible Translations in the Cairo Genizah Collection;*
 Lubetski Meir (New York), *A Biblical Phrase Modelled on Egyptian;*
 Runnalls Donna (Montreal), *Josephus' Biblical Interpretation: The Institution of Motherhood;*
 Giversen Soren (Aarhus), *The „Way” as Metaphor in Qumran and in Christian Texts;*
 Kalimi Isaac (Boston), *The Jewish-Samaritan Polemic over the Location of the Ageda;*
 Van der Heide Albert (Leiden), *„Created at Dusk” (Avot V, 6): Abraham's Ram in Medieval Exegesis;*
 Teugels Lieve (Eindhoven), *Midrash in the Bible or Midrash on the Bible? An Enquiry into the Midrash on Gen. 24;*
 Börner-Klein Dagmar (Kolonja), *Sifre Numeri als „Open Work”;*
 Parente Fausto (Rzym), *Theodore de Mopsueste et la Mort d'Onias III.*

Kraków

MICHAŁ GALAS

Maria Kantor

FORUM 'EWANGELIZACJA 2000' (KRAKÓW 1994)

W dniach 29 IX — 1 X 1994 r. odbyło się Forum „Ewangelizacja 2000” w kościele bł. Jadwigi w Krakowie, w którym uczestniczyło około 830 osób z Polski, Słowacji, Ukrainy, Białorusi, Austrii. Celem Forum było przybliżenie wezwania Ojca Świętego do nowej ewangelizacji oraz różnych sposobów jej realizacji. Zaproszonymi gośćmi byli: o. Manuel Casanova SJ, dyrektor Biura Ewangelizacji 2000 w Rzymie, s. Angeline Bukowiecki, założycielka Katolickiego Centrum Szkolenia Ewangelizacyjnego w Denver, ks. Pigi Perini, proboszcz parafii S. Eustorgio w Mediolanie, s. Frances Fitzsimons, koordynatorka Krucjaty Modlitwy w Anglii oraz Alvaro Grammatica, dyrektor szkoły ewangelizacji Wspólnoty św. Jana Chrzciela z Camparino, Włochy. Seminaria tematyczne prowadzone były przez gości zagranicznych oraz przez wykładowców PATu, KULu, moderatorów ruchów odnowy i świeckich zaangażowanych w ewangelizację.

Pierwszy dzień Forum poświęcony był ewangelizacji wobec zagrożeń współczesnego świata. Wezwanie do nowej ewangelizacji przedstawił o. M. Casanova w oparciu o podstawowe dokumenty kościelne: *Evangelii nuntiandi*, Pawła VI, *Redemptoris missio*, Jana Pawła II i konstytucję soborową *Ad gentes*. Wskazał na potrzeby obecnego momentu historii: przyrost ludności, brak jedności wśród chrześcijan, sekularyzację, materializm, obojętność religijną, a z drugiej strony głód prawdy, życia, prawdziwej solidarności. Wobec takich zagrożeń współczesnego świata potrzeba nowego zapału ewangelizacyjnego, nowych metod i sposobów wyrazu. W nowej ewangelizacji orędzie pozostaje to samo, nowość leży w nosicielach Ewangelii, którymi są odnowieni ludzie: „słudzy i świadkowie” (Dz 26, 16). Nowa ewangelizacja łączy nowe i stare, „Nova et vetera” — Mt 13,52 („podobny jest do ojca rodziny, który ze swego skarbcza wydobywa rzeczy no-